

วาระที่ 4.5

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

(ประจำปี 2564)

รายงานเมื่อ
16 มีนาคม 2565

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ให้แก่เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ หลังจากได้รับการปล่อยตัว ให้เด็กและเยาวชนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สร้างกำลังใจในการพัฒนาตนเองให้เติบโตอย่างมีคุณค่าในสังคมต่อไป

มูลนิธิ ร่วมกับ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และ สวทช. ดำเนิน **โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน** โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย โดยคุณศรีดา ดันตะอติพานิช ผู้จัดการมูลนิธิ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) โดย ผ.ศ. บุญเลี้ยง แก้วนาพันธ์

เริ่มนำร่องกับสถานพินิจฯ 5 แห่งในปี 2554 ปัจจุบัน มีการดำเนินงานในศูนย์ฝึกฯ และสถานพินิจฯ **จำนวน 37 แห่ง** (ศูนย์ฝึกฯ 18 แห่ง, สถานพินิจฯ 19 แห่ง) จากศูนย์ฝึกฯ และสถานพินิจฯ จำนวน 57 แห่ง ทั่วประเทศ คิดเป็น **64.9 %** ของจำนวนศูนย์ฝึก/สถานพินิจฯ ทั้งหมด

1. การพัฒนาเยาวชนด้านมัลติมีเดีย

- **อบรมเยาวชนแกนนำ** : ตั้งแต่ปี 2553 -2563 ออกแบบหลักสูตรโดย มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย และ มจธ. จำนวน 12 หลักสูตร อบรมให้แก่เยาวชนแกนนำจำนวน 1,296 คน จาก 29 แห่ง
- **ขยายผลสู่เยาวชนอื่นๆ** : ตั้งแต่ปี 2555-ปัจจุบัน (2565) กรมพินิจฯ นำหลักสูตรมัลติมีเดียอบรมเยาวชนแกนนำไปฝึกวิชาชีพพระยะสันให้แก่เยาวชนอื่นๆ ได้รับประกาศนียบัตรจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ **ซึ่งเยาวชนสามารถนำประกาศนียบัตรใช้เป็นหลักฐานสมัครงาน/ศึกษาต่อ และลดจำนวนวันฝึกของเยาวชนได้** เป็นประจำทุกปี มีเยาวชนที่ได้รับการอบรมขยายผลจำนวน 3,844 คน จาก 29 แห่ง
- **การเทียบโอน** : ตั้งแต่ปี 2561-ปัจจุบัน (2565) กรมพินิจฯ จัดทำ "รายวิชาเลือก" ในหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551" จำนวน 4 รายวิชา ใช้ฝึกวิชาชีพ แล้วเทียบโอนเป็นผลการเรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีของการจัดการศึกษาสายสามัญได้ **ซึ่งทำให้เยาวชนจบการศึกษาเร็วขึ้น และได้ประกาศนียบัตรเป็นหลักฐานสมัครงาน/ศึกษาต่อ/ลดจำนวนวันฝึกของเยาวชนได้** มีเยาวชนที่ได้รับการเทียบโอน จำนวน 520 คน จาก 15 แห่ง **(เยาวชนที่ได้รับการเทียบโอนมีจำนวนน้อยลงมาก เนื่องจากเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ แต่ละแห่งมีจำนวนน้อยลง และมีจำนวนวันฝึคน้อยลง จึงทำให้เยาวชนที่จะเรียนจนได้รับการเทียบโอนมีจำนวนน้อยลง)**

ปี 2564

- ไม่มีอบรมเยาวชนแกนนำ
- กรมพินิจฯ ขยายผลเยาวชนในวิชาชีพพระยะสัน 126 คน (7 แห่ง) และ การเทียบโอน 4 คน (1 แห่ง)

คู่มือการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

2. การพัฒนาความสามารถเยาวชนด้านการใช้สื่อในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการการเงิน

มูลนิธิฯ ร่วมกับ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารฮ่องกง แอนด์ เซี่ยงไฮ้ แบงกิง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (HSBC) ดำเนินโครงการ “เสริมสร้างขีดความสามารถของครูและนักเรียนใน ร.ร. ตำรวจตระเวนชายแดน และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” เป็นเงิน 2,238,820 บาท ระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน (25 ธ.ค. 2563–31 พ.ค. 2565) เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเงิน การออมเงิน การใช้สื่อเทคโนโลยีในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ รับผิดชอบต่อสังคม สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อสื่อสารสาธารณะ ใช้ในการสร้างเสริมรายได้หรือประกอบอาชีพ

มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย
National Foundation for the Development of Thailand

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
National Science and Technology Development Authority

กิจกรรม	การดำเนินงาน ปี 2564	แผนการดำเนินงาน ปี 2565
กิจกรรมที่ 1 การฝึกอบรม (ออนไลน์)	<ul style="list-style-type: none"> จัดอบรมออนไลน์ จำนวน 9 หลักสูตร ใน 3 กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> กลุ่มการเงิน ได้แก่ การเงินการออม, การทำบัญชีรับ-จ่าย กลุ่มการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและสื่อสารสาธารณะ ได้แก่ รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล, จิตอาสาจิตสาธารณะ กลุ่มการใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างรายได้ ได้แก่ การตลาดเบื้องต้น, ขายของออนไลน์, ทำแผนป้ายโฆษณา ทำ infographic, การเป็น Youtuber 	<ul style="list-style-type: none"> หนุนเสริมการนำเสนอเนื้อหาหลักสูตรไปบูรณาการการสอนในศูนย์ฝึก/สถานพินิจ ฝึกอบรมเพิ่มเติมใน 9 หลักสูตร (on-site) ในเดือนเมษายน 2565 ฝึกอบรมเพิ่มเติมการสร้างสื่อ infographic และสื่อสิ่งพิมพ์ (on-line และ on-site) ในเดือนมีนาคม-เมษายน 2565 จัดกิจกรรมการแข่งขันสร้างสื่อ เช่น กราฟฟิกและคลิปวิดีโอ สำหรับเยาวชนสถานพินิจฯ ในเดือนเมษายน 2565
กิจกรรมที่ 2 การแข่งขัน สร้างสื่อดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> ประกวดสื่อ 3 ประเภท (หนังสือ, คลิปวิดีโอสั้น (TikTok) และมาสคอต) ในหัวข้อ “Covid-19 กับชีวิตที่เปลี่ยนไป เราทำอะไรได้บ้าง” ตัดสินรางวัล (15 รางวัล) ประกาศรางวัล (2 พ.ย. 2564) 	<ul style="list-style-type: none"> รวบรวมและคัดเลือกผลงานที่รับรางวัลเพื่อนำเสนอในงาน Show & Share ที่จะจัดในเดือนพฤษภาคม 2565
กิจกรรมที่ 3 เวทีนำเสนอ ผลงาน และ กิจกรรม live จำหน่ายสินค้า	-	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรม Show & Share นำเสนอผลงานของเยาวชนจากการอบรม เดือนพฤษภาคม 2565 กิจกรรม live ขายสินค้าออนไลน์ โดยเยาวชนนำสินค้าของศูนย์ฝึกฯ ออกอากาศสด (live) จำหน่ายสินค้า โดยมีพนักงานของธนาคาร HSBC ให้คำแนะนำ และร่วมเป็น Sponsor ซื้อสินค้า เป็นขวัญกำลังใจให้เยาวชนด้วยในเดือนพฤษภาคม 2565

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมฝึกอบรมออนไลน์

1. เยาวชนมีทักษะเทคโนโลยียุคดิจิทัล ด้านการใช้สื่อแบบรู้เท่าทัน เช่น รู้จักระบวนการวิเคราะห์สื่อ เลือกเชื่อถือสื่อที่ดีและสามารถบอกต่อได้ รู้จักป้องกันตัวจากภัยออนไลน์จากชาวลวง-ชาวปลอม
2. เยาวชนมีทักษะด้านการวางแผนการตลาดเบื้องต้น การเพิ่มมูลค่าของสินค้า การขายของออนไลน์ โดยเฉพาะเทคนิคในการเพิ่มยอดขายได้ เช่น การประมูลสินค้า การใช้เทคนิคในการนับแบบปะริงเวลา
3. เยาวชนมีทักษะการออกแบบกราฟิก เช่น การทำอินโฟกราฟิก การทำป้ายราคาโปรโมชั่นสินค้า
4. เยาวชนมีความรู้ในการจัดทำคลิปวิดีโอในรูปแบบต่างๆ เยาวชนได้ค้นพบการผลิตวิดีโอในรูปแบบของตนเอง
5. เยาวชนมีความรู้ในการออมเงิน จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายได้ รู้จักวิธีวางแผนใช้เงินสำหรับตนเองในอนาคต

กลุ่มการเงิน ได้แก่ การเงินการออม, การทำบัญชีรับ-จ่าย

- ผลที่เกิดขึ้น: เยาวชนฝึกทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย (รายวัน, รายเดือน) แยกแยะรายจ่ายจำเป็นกับรายจ่ายฟุ่มเฟือยได้ เห็นความจำเป็นที่ต้องตัดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยออก

กลุ่มการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและสื่อสารสาธารณะ ได้แก่ รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล, จิตอาสาจิตสาธารณะ

- ผลที่เกิดขึ้น: เยาวชนได้รู้และเข้าใจตนเองว่าถนัดเรื่องใดจากการสำรวจตนเอง เรียนรู้วิธีสังเกตคนรอบข้าง ได้ฝึกวิเคราะห์ข่าวสาร ฝึกทักษะรู้เท่าทันสื่อ เพื่อป้องกันตัวจากภัยออนไลน์-ชาวลวง ฝึกแยกแยะสื่อให้เห็นถึงข้อดีของสื่อ

กลุ่มการใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างรายได้ ได้แก่ การตลาดเบื้องต้น, ขายของออนไลน์, ทำแผนป้ายโฆษณา ทำ infographic, การเป็น Youtuber

- ผลที่เกิดขึ้น: เยาวชนฝึกพูดโน้มน้าวใจ live ขายของจริง ฝึกนำกลยุทธ์การตลาดมาเพิ่มยอดขายสินค้า (โปรโมชั่นส่งฟรี แคมเปญสินค้าตัวอย่าง) เรียนรู้การเพิ่มมูลค่าสินค้า ฝึกทำป้ายโฆษณา ฝึกทำคลิปวิดีโอที่น่าสนใจ (เช่น มุกตลก เสียงของนักแสดงหลัก ภาพปกที่ดึงดูดความสนใจ) ฝึกทำอินโฟกราฟิก ซึ่งเยาวชนได้ฝึกคิดลำดับขั้นตอน (how to) ฝึกทักษะเรียบเรียงข้อมูล ย่อข้อมูลให้กระชับภายใน 1 หน้า A4 ออกแบบรูปแบบนำเสนอเนื้อหา

3. การส่งเสริมการใช้ไอซีทีในการสร้างรายได้ให้แก่เยาวชน

- ปี 2563-2564 มูลนิธิ ร่วมกับ สวทช. และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) กับศูนย์วิจัยการจัดการความรู้การสื่อสารและการพัฒนา (CCDKM) มสธ. กับกรมพินิจฯ ดำเนินงาน **“โครงการส่งเสริมการใช้ไอซีทีในการสร้างรายได้ให้แก่เยาวชนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กเยาวชน”** โดยมีศูนย์ฝึกฯ/สถานพินิจฯ เข้าร่วม 8 แห่ง

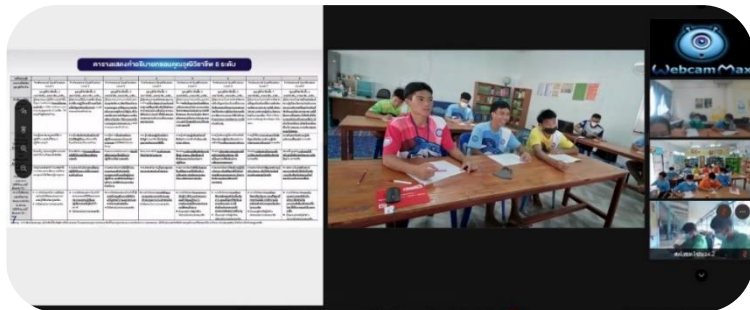
ผลการดำเนินงานปี 2563-2564 :

1. การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในหลักสูตรเกี่ยวกับธุรกิจออนไลน์

- เยาวชนเรียนหลักสูตร 1 “การสร้างธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล” ของ มสธ. จำนวน 109 คน (8 แห่ง) และเดือนมกราคม 2564 มีเยาวชนผ่านเกณฑ์ของหลักสูตร จำนวน 98 คน (89.90%) ซึ่ง มสธ. ออกประกาศนียบัตรให้แก่เยาวชนเรียบร้อยแล้ว
- เยาวชนเรียนหลักสูตร 2 “อีคอมเมิร์ซ” ของ สพธอ. จำนวน 109 คน (8 แห่ง) เมื่อเดือนเมษายน 2564 มีเยาวชนผ่านเกณฑ์ของหลักสูตร จำนวน 109 คน (100%) (เป็นหลักสูตรที่ไม่มีประกาศนียบัตร)

2. การทดสอบสมรรถนะด้านการใช้อีคอมเมิร์ซ

- ศูนย์ฝึกฯ คัดเลือกเยาวชนที่ผ่านการอบรม 2 หลักสูตรข้างต้น เข้าทดสอบสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพด้านธุรกิจออนไลน์ของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (สคช.) แบบ on-line ซึ่ง สคช. สนับสนุนการจัดสอบสมรรถนะดังกล่าวให้แก่เยาวชนเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2564 มีเยาวชนเข้าร่วมทดสอบ จำนวน 54 คน จาก 7 ศูนย์ฝึกฯ ผ่านการทดสอบสมรรถนะด้านการใช้อีคอมเมิร์ซ ระดับ 1 จำนวน 39 คน (คิดเป็น 72.22%)

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ 16 มีนาคม 2565

4. การพัฒนาเยาวชนด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

6

- ปี 2564 มูลนิธิฯ ร่วมกับกรมพินิจฯ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “ค่ายสิ่งประดิษฐ์สมองกลฝังตัวสำหรับเยาวชนสถานพินิจฯ” (แบบออนไลน์) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของเยาวชนในการเข้าร่วมประกวดโครงงาน ในงาน Show & Share ของ สวทช. มีเยาวชนเข้าร่วมอบรมจำนวน 60 คน จาก 12 ศูนย์ฝึกฯ และเยาวชนได้จัดทำโครงงานสิ่งประดิษฐ์สมองกลฝังตัวจำนวน 12 โครงงานเพื่อเตรียมเข้าร่วมกิจกรรม Show & Share ในปี 2565

KidBright

- ในปี 2565 - 2566 มูลนิธิฯ กับกรมพินิจฯ จะดำเนิน “กิจกรรมพัฒนาทักษะด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์” มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อพัฒนาครูและเยาวชนให้มีความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมด้วยบอร์ด Kidbright สามารถสร้างสรรค์โครงงานจาก KidBright และส่งเสริมเยาวชนได้เข้าร่วมเวทีแข่งขันต่างๆ (2) เพื่อให้กรมพินิจฯ นำหลักสูตรไปขออนุมัติจาก กศน. เป็นหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน และหลักสูตรวิชาเลือกเสรีภายในปี 2565 และจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนในวิชาโครงการต่อไป

จัดทำหลักสูตร “อิเล็กทรอนิกส์และเขียนโปรแกรมด้วย KidBright”

จัดอบรมออนไลน์ ให้ครูจากศูนย์ฝึกฯ/สถานพินิจ 15 แห่ง

ครูเปิดสอนเยาวชน ในหลักสูตร วิชาชีพพระยะสัน

กรมพินิจฯ สนับสนุน “ทุนทำโครงงาน” ให้แก่เยาวชน

เยาวชนนำโครงงาน เข้าร่วมเวทีต่างๆ เช่น Show & Share

กรมพินิจฯ ขออนุมัติจาก กศน. เป็นหลักสูตรวิชาเลือกเสรีวิชาโครงการ

ครูเปิดสอนวิชาชีพแล้วเทียบโอนผลการเรียนในหมวดวิชาเลือกเสรีของ การศึกษาสายสามัญ

ครูเปิดสอนเป็น วิชาโครงการ

หลักสูตร	กิจกรรม	ปี 2555-2563	ปี 2563	ปี 2564
BEAM	อบรมเยาวชนแกนนำ	94 คน, 15 แห่ง	-	
2. BEAM-KidBright	อบรมเยาวชนแกนนำ	56 คน, 15 แห่ง	-	
3. โครงการ KidBright	อบรมเยาวชนแกนนำ	102 คน, 13 แห่ง	50 คน, 9 แห่ง	60 คน 12 แห่ง
	รวมเยาวชนแกนนำ	252 คน, 15 แห่ง	50 คน, 9 แห่ง	60 คน, 12 แห่ง
	ขยายผลเยาวชนอื่น	115 คน, 5 แห่ง	95 คน, 4 แห่ง	57 คน, 5 แห่ง
	แข่งขัน Show&Share	118 คน, 9 แห่ง	50 คน, 9 แห่ง	60 คน 12 แห่ง

5. การแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะวิชาการ

ปี 2564 กรมพินิจฯ จัดการแข่งขันทักษะการเรียนรู้สู่อาชีพ "เด็กพินิจ คิดดี มีทักษะ (Skills)" มีการแข่งขันที่ใช้ทักษะทางเทคโนโลยี และมัลติมีเดีย จำนวน 2 รายการคือ

1. ประกวดนวัตกรรมด้านเกษตร (ต่อยอดจากการพัฒนาเยาวชนด้านอิเล็กทรอนิกส์และการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์) โดยนำบอร์ดสมองกลฝังตัว เช่น KidBright มาใช้ประดิษฐ์เครื่องให้อาหารปลาอัตโนมัติ, เครื่องให้อาหารกบ
2. ประกวดยูทูปเบอร์ (ต่อยอดจากการอบรมโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของครูและนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยมีเด็กและเยาวชนใหม่เยาวชนเข้าร่วมแข่งขัน จำนวน 114 คน จาก 26 แห่ง โดยศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขาได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดนวัตกรรมทางด้านเกษตร และ ศูนย์ฝึกฯ เขต 5 ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดยูทูปเบอร์

6. เยาวชนศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพด้านไอที

- ปี 2557 – 2564 มีเยาวชนที่ศึกษาต่อ/ประกอบอาชีพด้านไอที หลังจากปล่อยตัว จำนวน 110 คน ประกอบด้วย (1) ประกอบอาชีพด้านไอที จำนวน 42 คน (2) ศึกษาต่อด้านไอที จำนวน 68 คน
- ปี 2564 มีเยาวชนที่ได้ไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพด้านไอทีหลังจากได้รับการปล่อยตัว จำนวน 13 คน ประกอบด้วย เยาวชนที่ประกอบอาชีพด้านไอที จำนวน 8 คน และเยาวชนที่ศึกษาต่อด้านไอที จำนวน 5 คน

หน่วยงาน	ประกอบอาชีพด้านไอที (คน)	ศึกษาต่อด้านไอที (คน)	รวม (คน)
ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา	1	-	1
ศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา	1	-	1
ศูนย์ฝึกเขต 7 จ.เชียงใหม่	6	5	11
รวม	8	5	13

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ 16 มีนาคม 2565